

Uchovají energii ze slunce. Bateriová úložiště více pronikají i na západ Čech

15.5.2025 - Jitka Kubíková Šrámková | MAFRA

„Úložiště už mohla dávno fungovat, jsme poslední země v Evropské unii, která nemohla bateriová úložiště používat k obnovování rovnováhy frekvence elektřiny v síti, neboli služeb SWR, což je nyní velmi potřebná služba,“ říká Jaroslav Petrásek, zástupce společnosti Archdevelo, která realizaci projektu v Horní Bříze zajišťuje.

Elektrárna vzniká na území bývalé keramické továrny. V brownfieldu, kde se v minulosti vyráběly proslulé obkladačky a šamotové zboží z místního kaolinu, se instaluje fotovoltaická elektrárna o výkonu 3,7 megawattu (MW) a bateriové úložiště o kapacitě šest megawatthodin (MWh) s připraveným rozšířením až na devět MWh. Investorem je společnost FVE Horní Bříza.

Instalace bateriového úložiště probíhá v prostorách původní rozvodny. Nově budovaný systém umožní uchovávání solární energie pro vlastní spotřebu i pro dodávky do sítě. Dokončení stavby je plánováno do konce května letošního roku, s uvedením do provozu se počítá během léta.

Elektřina by podle Petráska časem mohla sloužit i ke sdílení, třeba ve městě Horní Bříza, což také umožnila novela Lex OZE 3 a což by pak mohlo snížit místním ceny elektřiny. „Tato investice patří v oblasti fotovoltaických elektráren v Plzeňském kraji mezi ty větší, třeba u Horní Břízy je nově ještě desetimegawattová fotovoltaická elektrárna,“ popsal Petrásek.

Velké fotovoltaické elektrárny by podle něj už neměly vznikat bez bateriových úložišť, protože i financující banky na spojení fotovoltaiky s baterií začínají trvat. „Protože fotovoltaika je problematická v tom, že když opravdu svítí slunce, tak najednou je v určitých hodinách přebytek energie. Díky bateriím se uloží a může se prodat ve chvíli, kdy je cena dobrá, a ekonomika fotovoltaiky se tím výrazně zlepší,“ vysvětlil Petrásek, podle kterého se jedná o investici s návratností osm až deset let.

Výhodou je podle něj i to, že za posledních pár let cena bateriových úložišť klesla. „Stále ale tvoří větší část investice, protože jedna MWh stojí nyní kolem šesti milionů korun,“ uvedl s tím, že celé zařízení v Horní Bříze přijde na zhruba 70 až 80 milionů korun, takže větší část tvoří právě baterie.

Mluvčí ČEZ Soňa Holingerová sdělila, že bateriová úložiště mohou působit jako stabilizační prvek v elektrizační soustavě. „Je to jedna z jejich klíčových funkcí v moderních energetických systémech, zejména s rostoucím podílem obnovitelných zdrojů energie, jako jsou solární a větrné elektrárny,“ uvedla.

Rychlá reakce

Doplnila, že bateriové systémy mohou velmi rychle reagovat na změny frekvence v síti, například při náhlém výpadku výroby nebo zvýšení spotřeby, a to tím, že dodají nebo odeberou energii. Tato schopnost je klíčová pro udržení frekvence v požadovaném rozsahu, například 50 Hz v Evropě. Dále mohou vyrovnávat špičky mezi poptávkou a dodávkou.

Například v době vysoké poptávky může baterie dodávat energii do sítě, čímž snižuje zatížení tradičních zdrojů. Naopak v době nízké poptávky se může nabíjet. Důležitou roli mohou bateriová úložiště hrát i při vyrovnávání kolísání výroby z obnovitelných zdrojů, například při náhlém poklesu

slunečního svitu nebo větru.

Barbora Peterová ze skupiny ČEZ doplnila, že od roku 2019 provozuje ČEZ akumulční systém v areálu Elektrárny Tušimice o výkonu čtyři MW a kapacitě 2,8 megawatthodiny (MWh). „V loňském roce jsme spustili provoz 10MW baterie v areálu zmodernizovaného Energocentra v ostravských Vítkovicích. Oba systémy pracují ve vazbě s konvenčními zdroji,“ uvedla Peterová.

Udržet stabilitu elektrické sítě a poskytovat podpůrné služby pro provozovatele přenosové soustavy ČEPS jsou hlavní cíle bateriového úložiště, které u Královského Poříčí u Sokolova zprovoznila před dvěma lety společnost SUAS Bess. S kapacitou 7,45 MWh patří k největším obdobným zařízením v ČR.

Vedle nových bateriových systémů jde podle Peterové také o sestavy z už dříve používaných baterií, takzvaných second-life, kdy baterie z elektromobilů prožívají svůj druhý život v sestavách bateriových úložišť.

Dvojici baterií o celkové úložné kapacitě 600 kWh využívá v kombinaci s fotovoltaikou například karlovarská sklárna Moser. „Výsledkem spolupráce společností Škoda X a ČEZ ESCO při hledání dalšího využití baterií elektromobilů je zhruba třicítka second-life baterií v ČR a zahraničí,“ nastínila Peterová.

https://www.idnes.cz/plzen/zpravy/prumysl-energie-elektrina-uchovani-baterie-uloziste.A250515_852170_vary-zpravy_pkz